

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11C/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203451
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6621203451.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou, JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, štátny občan SR, zast. JUDr. František Komka, advokát, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3.500,-Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% z celkovej prisúdenej sumy do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.08.2021 domáhal od žalovanej zaplataenia náhrady majetkovej škody v sume 4071,39 Eur s 5,00% úrokom z omeškania ročne, za obdobie od 14.04.2021 do zaplataenia a nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10.000,-Eur s 5,00% úrokom z omeškania ročne od 14.04.2021 do zaplataenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Lučenec vo veci rozhodol rozsudok, sp.zn. 11C/36/2021 – 123 dňa 25.05.2022, v ktorom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi majetkovú škodu vo výške 4071,39 Eur s príslušenstvom a titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3500,-Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% z celkovej prisúdenej sumy do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

3. V dôsledku odvolania žalovaného, odvolací súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 15Co/93/2022 – 173 zo dňa 25.04.2023 potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi majetkovú škodu vo výške 4071,39 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne počnúc dňom 14.04.2021 do zaplataenia a vo výroku, ktorým priznal žalobcovi sumu 3500,-Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a vo výroku o trovách konania rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

4. Po zrušujúcom uznesení predmetom konania na okresnom súde ostal nárok žalobcu na výšku nemajetkovej ujmy a rozhodnutie o trovách konania.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal priznania nemajetkovej ujmy z dôvodu, že nedôvodné začatie trestného stíhania mu spôsobilo vážny zásah do osobnej slobody, zasiahlo do jeho rodinného a súkromného života, dobrej povesti, pričom kriminalizáciu jeho osobnosti bezprostredne využila a zneužila jeho protikandidátka na starostu obce, nakoľko trestné stíhanie začalo len necelý mesiac pred začatím vyhlásenia komunálnych volieb do orgánov obcí a miest Slovenskej republiky, a teda začatie trestného stíhania voči nemu bolo ako starostovi obce Polichno podľa jeho názoru účelovo načasované.

5. Aj po rozhodnutí odvolacieho súdu žalobca zotrval na podanej žalobe, ako aj výške náhrady nemajetkovej ujmy a žiadal žalobe vyhovieť.

6. Žalovaná požadovala žalobu v časti nemajetkovej ujmy zamietnuť, pričom podľa jej názoru nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím žalovanej. Má za to, že nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, ale túto treba vždy aj preukázať, pričom žalobca podľa nej bližšiu súvislosť nepreukázal, ani k akej ujme u neho došlo v oblasti rodinnej, spoločenskej a pracovnej. Žalovaná poukazovala na to, že žalobca bol už v čase začatia trestného stíhania rozvedený, mal dieťa v striedavej starostlivosti, pričom na spoločenskej úrovni občania spisovali petíciu, aby bol opäť starostom a v rozhodnom období bol za starostu obce aj opätovne zvolený, preto z tohto pohľadu považuje príčinnú súvislosť za nepreukázanú. Zdôrazňovala potrebu prihliadnuť na skutočnosť za aký trestný čin bol žalobca stíhaný, kedy išlo o marenie úlohy verejným činiteľom a je toho názoru, že žalobca si svoju povinnosť ako správny orgán nesplnil a nepostupoval v súlade so zákonom, zo strany žalobcu išlo o dlhodobé konanie, resp. nekonanie v oblasti administratívneho procesu a keďže nereagoval na upozornenia prokurátora, bol zvolený trestnoprávny postih. Žalovaná uviedla, že samozrejme rešpektuje rozhodnutie odvolacieho súdu v trestnej veci, no je toho názoru, že je v prudkom rozpore s dobrými mravmi priznať žalobcovi ešte aj nemajetkovú ujmu a odškodniť ho za to, že si neplnil svoje povinnosti ako správny orgán.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, výsluchom svedkyne C. D., výsluchom svedka E. B., oboznámením sa so žalobou a písomnými, ako aj ústnymi vyjadreniami sporových strán, sťažnosťou obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, odporom žalovaného proti trestnému rozkazu Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 – 277 zo dňa 09.05.2019, rozsudkom Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 – 306 zo dňa 25.07.2019, odvolaním obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 – 306 zo dňa 25.07.2019, rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 3To/128/2019 zo dňa 27.05.2020, vyúčtovaním trov obhajoby, potvrdením VÚB o úhrade trov obhajoby, pripoj. spisom tunajšieho súdu 22T/51/2019 a správou MUDr. Jozefa Malatinca - ošetrojúceho lekára žalobcu, listom Ministerstva spravodlivosti zo dňa 22.1.2021 o postúpení žiadosti, listom žalovaného zo dňa 30.03.2021 o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody a článkom kandidátky na starostu obce Polichno E. F. s názvom „Vážení občania“, na základe čoho zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Uznesením vyšetrovateľa ORPZ Lučenec ČVS:ORP-415/2-VYS-LC-218 zo dňa 30.09.2018 bolo voči žalobcovi podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) ods. 2 písm.a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm.b) Trestného zákona.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca ako obvinený prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť dňa 08.10.2018, ktorá bola uznesením prokurátora Lučenec JUDr. Matúša Sarvaša, sp.zn. 2Pv/345/18/6606-4 zo dňa 15.10.2018 zamietnutá.

9. Dňa 10.04.2019 podal námestník okresného prokurátora v Lučenci na Okresnom súde Lučenec podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku obžalobu 2Pv/345/18/6606-12, na obvineného A. B. (žalobcu), že v období od 11.09.2017 do 05.09.2018 ako starosta obce Polichno a príslušný prvostupňový správny orgán bol nečinný v začatom konaní o vydaní súhlasu na výrub drevín rastúcich mimo lesa v zmysle § 47 ods. 3 zákona 543/2002 Zb.z. o ochrane prírody a krajiny, a ktorý súhlas žiadalo Polichno Poľnohospodár, Pozemkové spoločenstvo žiadosťou zo dňa 11.07.2014, ktorá nečinnosť nastala po doručení odvolania účastníka konania voči rozhodnutiu obce č. POL-004/2017-010 zo dňa 21.08.2017, o ktorom mal rozhodnúť v lehote do 30 dní odo dňa doručenia, avšak tak urobil až dňa 05.09.2018 potom, čo mu bolo doručené upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec, č. Pd114/18/6606-5 zo dňa 01.08.2018 a v čase, kedy vo veci začala konať polícia, čím pre Polichno Poľnohospodár, Pozemkové spoločenstvo so sídlom Mlynská č. 212/14, Halič, IČO: 42309654 spôsobil škodu v celkovej výške

50.518,84 Eur, teda ako verejný činiteľ pri výkone svojej právomoci z nedbanlivosti podstatne sťažil splnenie dôležitej úlohy, ktorým konaním spôsobil značnú škodu, čím spáchal prečin marenia úlohy verejným činiteľom, podľa § 327 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

10. Na základe podanej obžaloby, Okresný súd Lučenec vydal dňa 09.05.2019 Trestný rozkaz, sp.zn. 22T/51/2019 – 277, ktorým žalobcu uznal za vinného zo skutku, ktorý bol špecifikovaný vo výroku obžaloby, teda ho uznal za vinného z prečinu marenia úlohy verejného činiteľa podľa § 327 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za čo mu uložil peňažný trest vo výške 1200,-Eur a pre prípad marenia trestu, náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka.

Proti Trestnému rozkazu Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 – 277 zo dňa 09.05.2019, podal žalobca ako obvinený odpor písomným podaním zo dňa 21.05.2019, v dôsledku ktorého bol napadnutý Trestný rozkaz zrušený a po vykonanom dokazovaní Okresný súd Lučenec rozsudkom sp.zn. 22T/51/2019 – 306 zo dňa 25.7.2019 uznal žalobcu za vinného zo žalovaného skutku a uložil mu peňažný trest vo výške 1000,-Eur, s uložením náhradného trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka.

11. Proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, rozsudkom sp.zn. 3To/128/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku rozhodol tak, že v celom rozsahu napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 285 písm. b) Trestného poriadku žalobcu spod obžaloby oslobodil. Rozsudok Krajského súdu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.05.2020.

12. Listom zo dňa 10.01.2021 žalobca navrhol Ministerstvu spravodlivosti SR predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody.

Na jeho žiadosť odpovedala po postúpení jeho žiadosti Generálna prokuratúra SR, listom zo dňa 30.03.2021, v ktorom žalobcovi oznámila, že uplatnený nárok nebude zo strany Generálnej prokuratúry SR ani čiastočne uspokojený, nakoľko neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie jeho nároku a z tohto dôvodu jeho žiadosť ako nedôvodnú odmieta.

13. Z listinného dôkazu: „Vážení občania“ súd zisťuje, že kandidátka na starostu obce Polichno, Mária Shedlingová informuje občanov v rámci svojej predvolebnej kampane aj o vznesení obvinenia na žalobcu za: „zneužívanie právomoci verejného činiteľa s pokutou 6915,84 Eur.“

14. Na pojednávaní konanom dňa 13.04.2022 žalobca vypovedal, že trestné stíhanie začalo v čase moratória, kedy kandidoval v komunálnych voľbách opäť za starostu obce Polichno, čo mu znemožňovalo akokoľvek sa v tejto dobe brániť a ľuďom situáciu vysvetliť. Neskôr sa ho obyvatelia obce pýtali čo sa deje, na veci z ktorých je obvinený a musel im to vysvetľovať. Ľudia dokonca napísali na jeho obranu petíciu.

Žalobca uviedol, že je aj štatutárnym zástupcom cirkvi v obci a začatie trestného stíhania mu poškodilo v radoch veriacich.

Uviedol, že mal v tomto období psychické aj fyzické ťažkosti, čo naštrbilo jeho rodinné vzťahy, ktoré nedokázal preklenúť ani doteraz, nedokázal sa v dostatočnej miere v tomto období venovať svojej rodine, čo malo vplyv na jeho 13-ročnú dcéru, jej správanie a zdravotný stav.

Žalobca ďalej uviedol, že začatím trestného konania, ani s vecami súvisiacimi s trestným konaním rodinu nezaťažoval, keďže je to zložitá na pochopenie, najmä pre jeho 13-ročnú dcéru a ani s plnoletým synom sa o tom nerozprával.

15. Zástupca žalovanej poprel akékoľvek úmyselné načasovanie začatia trestného stíhania v čase moratória, resp. blížiacich sa volieb. Poukázal na to, že starosta bol vo voľbách úspešný, teda bol opätovne zvolený, čo vylučuje, že mu začatie trestného stíhania vo voľbách uškodilo. Rovnako poprel, že začatie trestného stíhania poškodilo dobré meno žalobcu, nakoľko v trestnom spise je založená petícia, ktorú podpísavali obyvatelia obce v prospech žalobcu. Spochybnil tiež akékoľvek žalobcove psychické problémy, v dôsledku čoho by mali byť naštrbené jeho rodinné vzťahy a poukázal na konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 11P/77/2021, kde súd popisuje výpoveď žalobcovej dcéry, ktorá uviedla: „keďže miestne pohostinstvo je otvorené každý druhý deň, každý druhý deň tam otec chodí“, pričom súd konštatuje, že pravidelne otec brával maloletú vo večerných hodinách do miestneho pohostinstva, kde na ňu nedozeral, maloletá sa tak pred pohostinstvom hrávala v parku, potulovala sa po obci s nevhodnou

partiou ľudí, s miestnymi Rómami, ktorí ju už ako 11-ročnú nahovorili na foteenie fotiek, kde bola nahá a tieto fotky na sociálnej sieti objavil jeho syn.

16. Svedkyňa C. D. na pojednávaní konanom dňa 25.05.2022 vypovedala, že je členkou obecného zastupiteľstva a často sa so samotným žalobcom stretáva. Starostu pozná približne 24 rokov ako čestného človeka, ktorý ľuďom pomáha, snaží sa obec zveľaďovať a hájiť záujmy ľudí. Počas tohto obdobia nezažila, že by niekomu zámerne ublížil, alebo sa snažil voči niekomu agresívne vystupovať. Podľa jej názoru bolo začatím trestného stíhania meno starostu veľmi poškodené a v čase vznesenia obvinenia sa ho to veľmi psychicky dotklo. Bol v tomto čase duchom úplne neprítomný, ťažko sa s ním komunikovalo a rozprávalo. Mal ťažké depresie, bolesti hlavy a žalúdka. Uviedla, že obyvatelia obce sa o neho obávali, nakoľko videli, že sa s ním niečo deje. V čase vznesenia obvinenia mal žalobca aj veľmi chorú matku, ktorá keď sa dozvedela o začatí trestného stíhania, niesla to veľmi ťažko. V tomto období sa nevedel venovať ani deťom, keďže toho nebol schopný a mal depresie. Z týchto psychických aj zdravotných ťažkostí sa dostával sám, za pomoci jemu najbližších občanov, ktorí mu pomáhali ako sa len dalo.

Svedkyňa tiež uviedla, že vznesenie obvinenia a začatie trestného stíhania žalobcu využila jeho protikandidátka, ktorá rozposielala listy, kde ho očierňovala a upozorňovala ľudí na to, že je trestne stíhaný. Podľa svedkyne ho to spoločensky zničilo a zanechalo to na ňom pechatku na celý život. Začal vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje a navštevovať miestne pohostinstvo.

17. Svedok E. B. na pojednávaní konanom dňa 25.05.2022 vypovedal, že sa so žalobcom pozná už od detstva a bývajú spolu v jednej obci. V čase, kedy bolo vznesené obvinenie kandidoval žalobca opäť na zvolenie za starostu obce a v dôsledku začatia tohto trestného stíhania mal žalobca psychické problémy. Táto situácia ho trápila, ako aj jeho rodinu. Zle to znášala najmä jeho matka, ktorá o tom neustále rozprávala a trápilo ju to. Žalobca začal častejšie navštevovať pohostinstvo a požívať alkoholické nápoje, čo sa predtým nedialo. Sťažoval sa, že nemôže spať, bol neodдыхnutý a nevedel sa sústrediť. O trestnom stíhaní sa dozvedeli nielen obyvatelia obce, ale aj obyvatelia okolitých obcí a pokiaľ sa s niekým stretol, stále sa ho každý pýtal, čo sa to u nich deje. Viacerí obyvatelia obce boli pohoršení so začatím trestného stíhania, nakoľko sa žalobca o obec staral, zveľaďoval ju, snažil sa vybavovať všetko potrebné a vychádzal všetkým v ústrety. Túto situáciu využila jeho protikandidátka a obyvateľka ich obce, ktorá roznášala v tomto čase obyvateľom do schránok listy. V listoch bolo uvádzané, že starosta rozkrádal obecné peniaze a je trestne stíhaný, pričom vyzývala obyvateľov, že nemôžu mať takého starostu, ktorý je trestne stíhaný.

18. Zo správy E. E., ošetrojúceho lekára žalobcu súd zisťuje, že žalobca nenavštívil jeho ambulanciu s psychickými, ani zažívacími ťažkosťami. Bol ošetrovaný len dňa 13.03.2019 a dňa 02.03.2021 pre akútne atak dnavej artritídy.

19. Podľa § 1 písm.a) a c) zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

Tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

21. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

22. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

23. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

24. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

25. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a)

26. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Podľa ustanovenia Čl. 46 ods. 3 Ústavy SR: „Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom“. Citované ustanovenie teda zakladá právo osoby voči štátu na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej moci. Toto právo upravuje zákon č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

28. V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil nároky vyplývajúce zo zákona č. 514/2003 Zb.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená podľa § 3 ods. 1 písm. a) nezákonným rozhodnutím – uznesením vyšetrovateľa ORPZ Lučenec ČVS: ORP-415/2 VYS-LC-218 zo dňa 30.09.2018, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa a následne podanou obžalobou prokurátora zo dňa 09.04.2019 aj vedené trestné stíhanie, ktoré skončilo až rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý ako odvolací súd rozsudkom sp.zn. 3To/128/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v celom rozsahu rozsudok Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 22T/51/2019 zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 285 písm. b) Tr. poriadku žalobcu spod obžaloby oslobodil.

29. Čo sa týka žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd sa nestotožnil s obranou žalovanej o tom, že priznanie nemajetkovej ujmy je v rozpore s dobrými mravmi, ani s tým,

že sa v danom prípade nejednalo o nezákonné rozhodnutie, nakoľko trestné stíhanie podľa žalovanej bolo začaté správne pre porušenie povinnosti zo strany žalobcu.

Je evidentné, že žalovaná v rámci tejto argumentácie nesprávne viaže zákonnosť rozhodnutia na skúmaní porušenia nejakej povinnosti pri jeho vydaní, t.j. zákon dáva do súvisu so zavinením. Zodpovednosť štátu za škodu je však koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, bez ohľadu na akékoľvek zavinenie s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb.z.. Súd súhlasí s argumentáciou žalovanej, že je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, no na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Nie je teda rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to či sa ich podozrenie aj v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá nemajetková ujma spôsobená nezákonným zásahom bola odčinená. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

30. Súd má jednoznačne za to, že žalobca v konaní preukázal predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, a to existenciu nezákonného rozhodnutia týkajúceho sa jeho trestného stíhania, vznik škody, ako aj príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, o čom svedčí aj samotné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým došlo k potvrdeniu rozsudku okresného súdu v časti priznania náhrady škody vo výške 4071,39 Eur titulom náhrady majetkovej ujmy a v konaní zostala sporná len výška nemajetkovej ujmy.

V tejto súvislosti súd poukazuje na názor odvolacieho súdu vyslovený v bode 15. uznesenia 15Co/93/2022, kde námietku žalovaného o tom, že samotné konštatovanie porušenia práva je už dostatočným zadosťučinením pre žalobcu vzhľadom na intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi, považoval odvolací súd za nedôvodnú a zdôraznil ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/125/2019 a sp.zn. 4Cdo/130/2020, v ktorých je uvedené, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to aj bez ohľadu na jeho výsledok, teda je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné, tak ako je tomu aj v prejednávanom prípade.

Rovnako bola odvolacím súdom vyhodnotená ako nedôvodná aj námietka žalovaného, že v konaní nebolo nijako ani len osvedčené, že práve trestné stíhanie, ktoré je predmetom konania a ktoré skončilo oslobodzujúcim rozsudkom spôsobilo tak vážnu ujmu, ako ju uvádza žalobca. V tomto smere odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 27.08.2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019 z ktorého vyplýva, že „ za nesplniteľné dôkazné bremeno (dôkaznú povinnosť) v takej situácii najvyšší súd označuje požiadavky odvolacieho súdu na preskúmanie finančného ocenenia nehmotnej ujmy žalobcu najmä v oblasti osobných, rodinných, pracovných, sociálnych vzťahov, či psychického stavu, pretože nemajetková ujma sa nepreukazuje (porov.4Cdo34/2018bod.4.1.vi.). Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby, nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní žiaľ nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincem a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškodniteľné, škodu treba teda chápať ako ujmu na chránenom statku ako je majetok, osoba alebo iný chránený záujem, pričom najvyššiu mieru ochrany požívajú ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosť ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť alebo absencie postupu podľa pravidla podľa ktorého „ Nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže

a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu“.

31. Z týchto istých záverov vychádzal NS SR aj v rozhodnutí z 21. októbra 2020 sp. zn. 4 Cdo 130/2020, v ktorom svoju argumentáciu doplnil o tieto závery: „Žiadne skutkové okolnosti, ktoré už odzneli, totiž nemožno následne, ex post, preukázať s absolútnou istotou. Vždy pôjde o otázku určitej miery pravdepodobnosti. Absolútna istota teda nie je dôkazný štandard, ktorý je možné v súdnom konaní aplikovať, lebo by pri tom dôkazné bremeno prakticky nebolo možné uniesť. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa ktorého sú si všetky strany sporu v konaní rovné tak, aby každá zo strán mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju, z pohľadu konania ako celku, podstatným spôsobom neznevýhodňujú vzhľadom k protistrane. Cieľom zásady rovnosti je potom dosiahnutie „spravodlivej rovnováhy“ medzi stranami sporu. Pod takto definovanú rovnosť strán sporu spadá nielen realizácia ich procesných oprávnení, ale aj otázky dôkazného bremena, ktoré je na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprímerané, lebo v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Tento všeobecný princíp rovnosti strán bolo potom nutné premietnuť aj do činnosti nižších súdov pri dokazovaní škody (nemajetkovej ujmy) a jej výšky a príčinnej súvislosti medzi protiprávnosťou a vznikom škody. Nižšími súdmi uloženie nesplniteľného dôkazného bremena iba na žalobcov, ako jednu stranu civilného sporu, bolo zjavným porušením zásady rovnosti zbrani (čl. 6 C.s.p.) (porov. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Metalco Bt. v. Maďarsko z 1. februára 2011, sťažnosť č. 34976/05, § 24). ... už len tvrdenie žalobcu o zásahu do jeho osobnostných práv bolo dôvodom pre priznanie finančného zadosťučinenia [nemajetkovej ujmy (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Danev v. Bulharsko z 2. septembra 2010, sťažnosť č. 9411/05)].“

32. Vzhľadom na vyššie uvedené právne závery najvyšších súdnych autorít možno konštatovať, že nárok žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy v tomto konaní bol daný a aj vzhľadom na názor odvolacieho súdu, ktorým je prvoinštančný súd viazaný, samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a vo svojom ďalšom rozhodnutí sa súd zameral podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Zb.z. na primerané určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie v ktorom žil a pracoval, závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj okolnosti za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré poškodenému v súkromnom živote vznikli, ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

33. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy bolo preukázané, že žalobca bol trestne stíhaný od 30.09.2018 (začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia uznesením vyšetrovateľa ORPZ Lučenec ČVS: ORP – 415/2-VYS-LC-218) a skončilo až rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 3To/128/2019, ktorým bol žalobca spod žaloby oslobodený, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.05.2020.

Aj v zmysle vyššie uvedenej judikatúry je nepochybné, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce má do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliadať ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je pre takúto osobu záťažou a samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do jeho súkromného a osobného života, do jeho cti, dobrej povesti, a to aj v prípade, ak sa neskôr preukáže právoplatným rozsudkom, že trestné stíhanie bolo nedôvodné a nezákonné.

Žalobca bol povinný podrobovať sa úkonom trestného konania, predkladať argumenty na svoju obhajobu, po celú dobu žil s vedomím trestného stíhania a hrozby trestu, čo spôsobovalo u neho prirodzene psychickú záťaž, pocit krivdy, sklamaní a nespravodlivosti, čo mal súd preukázané nielen z výpovede samotného žalobcu, ale aj predvolaných svedkov. Vedenie trestného stíhania mu spôsobovalo viaceré nepríjemnosti nielen v rodinnom, ale aj spoločenskom živote a aj z dôvodu pozície starostu obce musel občanom neustále vysvetľovať, z akého dôvodu je trestne stíhaný a že toto trestné stíhanie je podľa neho nezákonné. O začatí trestného stíhania sa dozvedel široký okruh nielen obyvateľov obce Polichno, kde pôsobil ako starosta, ale aj obyvateľov susedných obcí, keďže bol verejne známou osobou a v čase začatia trestného stíhania sa uchádzal o opätovné zvolenie do funkcie starostu. Skutočnosť začatia trestného stíhania využila jeho protikandidátka, ktorá doručovala listy do schránok obyvateľom obce a upozorňovala ich na prebiehajúce trestné stíhanie voči žalobcovi, čím sa o tejto skutočnosti dozvedel naozaj široký okruh obyvateľov.

Žalobca vo svojej výpovedi poukazoval na skutočnosť, že trestné stíhanie začalo v čase moratória, čo mu znemožňovalo akokoľvek sa v tejto dobe brániť a keďže je v obci aj štatutárnym zástupcom cirkvi, začatie trestného stíhania ho poškodilo aj v radoch veriacich. Žalobca uvádzal v dôsledku začatia trestného stíhania psychické, aj fyzické ťažkosti, čo naštrbilo jeho rodinné vzťahy, ktoré nedokázal preklenúť ani do súčasného obdobia. Tieto žalobcom tvrdené skutočnosti potvrdili aj vypočutí svedkovia (C. D. a E. B. na pojednávaní konanom dňa 25.05.2022), ktorí vypovedali, že začatím trestného stíhania bolo meno starostu veľmi poškodené a vznesenie obvinenia sa ho psychicky veľmi dotklo. V tomto čase pôsobil duchom neprítomný, ťažko sa s ním komunikovalo a rozprávalo, mal ťažké depresie, bolesti hlavy a žalúdka. V čase vznesenia obvinenia mal žalobca veľmi chorú matku, ktorá začatie trestného stíhania niesla veľmi ťažko. V tomto období sa nevenoval svojim deťom, keďže toho nebol schopný a mal depresie. Z psychických a zdravotných ťažkostí sa prevažne dostával sám za pomoci jemu najbližších občanov. Svedkovia tiež uviedli, že skutočnosť trestného stíhania využila jeho protikandidátka, ktorá rozposielala listy a očierňovala ho tým, že upozorňovala ľudí na skutočnosť trestného stíhania. Z výpovedí svedkov tiež vyplynulo, že skutočnosť trestného stíhania ho poznačila aj spoločensky, nakoľko na ňom zanechala pečať na celý život, v dôsledku čoho začal vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje a navštevovať miestne pohostinstvo, čo sa pred tým nedialo.

34. Súd pri určení primeranej výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil skutočnosť, že začatie trestného stíhanie nijako nezasiahlo do jeho osobnej slobody, nakoľko nebol väzobne stíhaný ani vážnejšie nebol zasiahnutý v pracovnoprávnej oblasti, nakoľko napriek začatiu trestného stíhania v čase vyhlásenia komunálnych volieb do orgánov obcí a miest Slovenskej republiky, bol opätovne občanmi obce Polichna zvolený za starostu obce a pokračoval v tejto funkcii aj v novom volebnom období.

Z vykonaného dokazovania, a to z výsluchu žalobcu a vypočutých svedkov mal však súd za preukázané, že vedenie trestného konania výrazne zasiahlo do súkromného života žalobcu, jeho cti a dobrej povesti. V čase prebiehajúceho trestného stíhania došlo aj k poškodeniu zdravia žalobcu, kedy mal žalobca výrazné psychické problémy, trpel ťažkými depresiami, bolesťami hlavy a brucha, nevenoval sa dostatočne svojej rodine a vo väčšej miere začal požívať alkoholické nápoje a navštevovať miestne pohostinstvo.

Aj vzhľadom na takto vykonané dokazovanie, po zohľadnení okolností konkrétneho prípadu a v súlade s požiadavkou spravodlivosti, zaviazal žalovaného na zaplatenie nemajetkovej ujmy 3500,-Eur s tým, že pri výpočte tejto sumy vychádzal okrem vyššie uvedených kritérií aj z dĺžky trvania trestného stíhania, ktoré trvalo 605 dní, čo predstavuje 20 mesiacov a v prepočte znamená, že súd priznal žalobcovi za mesiac trvania trestného stíhania sumu 175,-Eur.

35. Podľa názoru súdu uvedená výška priznanej nemajetkovej ujmy adekvátne zohľadňuje špecifické okolnosti zásahu do práv žalobcu, ako aj závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v súkromnom živote, keďže tieto boli preukázané z vyššie uvedeného dokazovania. Súd je toho názoru, že uvedená výška priznanej nemajetkovej ujmy je právne udržateľná aj vzhľadom na komparáciu v obdobných prípadoch, a teda výška nemajetkovej ujmy je porovnateľná aj s rozhodnutiami iných súdov v obdobných veciach.

V tejto súvislosti súd poukazuje napr. na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. 16C/118/2016 z 03.05.2022, rozsudok potvrdený Krajským súdom v B. Bystrici, kedy súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 16800,-Eur, čo predstavuje 250,-Eur mesačne za prvých 24 mesiacov a 300,-Eur za ďalších 36 mesiacov trestného stíhania, kedy súd diferencoval dĺžku trvania trestného stíhania a výšku nemajetkovej ujmy zvýšil po presiahnutí 24 mesiacov trestného stíhania, kedy trestné stíhanie považoval za neprimerane dlhé.

V rozhodnutí Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 9C/5/2017 zo dňa 12.03.2018 potvrdené Krajským súdom v Banskej Bystrici, okresný súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2700,-Eur, čo predstavuje 100,-Eur za každý mesiac trestného stíhania.

Krajský súd v Nitre vo svojom rozsudku sp.zn. 25Co/118/2022 zo dňa 22.03.2023 zvýšil okresným súdom priznanú nemajetkovú ujmu z 2000,-Eur na 6000,-Eur, kde trestné stíhanie trvalo 35 mesiacov a v prepočte na 1 mesiac krajský súd priznal žalobcovi 171,-Eur.

Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí 5Co/75/2022 zo dňa 16.03.2023 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I., kde titulom nemajetkovej ujmy bola priznaná žalobcovi suma 15000,-Eur za 43 mesiacov trvania trestného stíhania, čo predstavuje 348,-Eur za mesiac.

Pre porovnanie súd poukazuje aj na pomery v Českej republike, kde je primerané, keď sa základná suma, z ktorej sa pri určovaní výšky primeraného zadostučinenia vychádza, pohybuje v rozmedzí medzi 15.000,- Kč až 20.000,- Kč (cca 600 až 800 eur) za jeden rok konania, t. j. 1.250,- Kč až 1.667,- Kč (cca

50 až 67 eur) za jeden mesiac konania. Najvyšší súd ČR pritom ale považuje za potrebné zohľadniť aj to, že akékoľvek konanie vždy nejakú dobu trvá. Bolo by preto nesprávne, ak by aj počiatočná doba konania (ktorú by bolo možné považovať ešte za primeranú) bola odškodňovaná v rovnakej výške ako doba ju presahujúca. Pre vysporiadanie sa s touto problematikou tak Najvyšší súd ČR pokladá za rozumné, aby prvé dva roky konania (resp. prvých 24 mesiacov) budú ohodnotené sumou o polovicu nižšie, než sú sumy uvedené vyššie; teda 15.000, - Kč až 20.000, - Kč za prvé dva roky riadenia spolu (za jeden rok potom 7.500, - Kč až 10.000, - Kč). Súd by teda mal pri stanovovaní sumy predstavujúce primerané zadostučinenie vždy prihliadnuť k celkovej dobe konania. Ak bolo navyše konanie extrémne dlhé, tzn. trvalo výrazne dlhšie, než by sa dalo vzhľadom na okolnosti daného prípadu očakávať, mala by sa priznaná čiastka za príslušný časový úsek blížiť k hornej hranici vyššie uvedených intervalov. Ako však konštatuje najvyšší súd, každý prípad je potrebné posudzovať individuálne a zohľadniť všetky okolnosti a špecifiká (Stanovisko Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky zo dňa 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010).

36. Súd záverom opäť zdôrazňuje, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil nie len uvedenú súdnu prax a vzhľadom na uvedenú komparáciu má za to, že výška priznanej nemajetkovej ujmy je právne udržateľná a porovnateľná s vyššie uvedenými rozhodnutiami, ale aj okolnosti daného prípadu, t.j. skutočnosť, že sa jedná o odškodnenie osoby verejne činnej a všeobecne známej, kedy sa o začatí trestného stíhania dozvedel široký okruh obyvateľov obce Polichno, v ktorej žalobca zastával funkciu starostu, ale aj okolitých obcí a táto skutočnosť zasiahla do jeho súkromného, rodinného a spoločenského života, vedenie trestného stíhania mu poškodilo dobrú povesť a naštrbilo vzťahy v radoch veriacich, keďže pôsobí aj ako štatutárny zástupca cirkvi v obci.

37. Po zvážení a vyhodnotení všetkých dôkazov súd žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3500,-Eur, keď mal za to, že priznaná výška nemajetkovej ujmy zodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti, je adekvátna a primeraná všetkým okolnostiam.

38. Hoci si žalobca uplatnil z nemajetkovej ujmy aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% od 14.04.2021 do zaplatenia, súd poukazujúc na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/100/2017, 7Mcdo 16/2011, 6Cdo/183/2011, 1Cdo/15/1997) nemôže konštatovať jeho opodstatnenosť. Rozhodnutie súdu o povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch má konštitutívne účinky, preto pred uplynutím paričnej lehoty určenej súdnym rozhodnutím – t.j. 3 dni sa žalovaná nemôže dostať do omeškania. Z uvedeného dôvodu súd úrok z omeškania z nemajetkovej ujmy nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol.

39. Povinnosť žalovanej plniť súd stanovil podľa § 232 ods.3 CSP, t.j. 3 dni od právoplatnosti rozsudku, keď nevyhodnotil žiadosť žalovanej o poskytnutie dlhšej lehoty na plnenie za opodstatnenú. Súd má za to, že je v možnostiach a schopnostiach žalovanej súdom uloženú povinnosť si splniť tak, ako ukladá zákon (§232 ods.3 CSP), priznaná suma nemajetkovej ujmy nie tak vysokým finančným plnením, v dôsledku čoho by mohli vzniknúť žalovanej akékoľvek problémy pri splnení si tejto povinnosti, pričom súdne konanie je vedené už od augusta 2021 a žalovaná musela rátať aj s možnosťou úspechu žalobcu v tomto konaní, preto mala dostatok priestoru na to, aby súdom uloženú povinnosť dokázala splniť riadne a včas.

40. Záverom súd dodáva, že s poukazom na sudcovskú koncentráciu už nepripustil v konaní ďalšie dokazovanie navrhované žalovanou, a to výsluch troch svedkov, ktorých žalovaná navrhla až listom doručeným súdu dňa 07.08.2023 – t.j. týždeň pred stanoveným termínom pojednávania, kedy mal súd za to, že navrhovaný dôkaz žalovaná nenavrhol riadne a včas, pričom o sudcovskej koncentrácii konania bola niekoľkokrát zo strany súdu riadne poučená a zároveň nepreukázala, že tieto prostriedky procesnej obrany nemohla uplatniť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Sudcovská koncentrácia bola zavedená do civilného procesu až zákonom č. 160/2015 Zb.z. a predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania, kedy by prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany mali byť uplatňované včas, ako reakcia na vyjadrenia protistrany a ňou tvrdených skutočností a len v prípade, ak vyšli v priebehu konania najavo nové skutočnosti, o ktorých strana nemala vedomosť, môže súd aj neskôr navrhované dôkazy vykonať.

Súd podotýka, že výsluch navrhovaných svedkov by znamenal odročenie už vytýčeného pojednávania a nariadenie nového pojednávania, kedy pre krátkosť vymedzeného času na pojednávania (30 min.), by nebolo možné vypočuť všetkých navrhovaných svedkov a zároveň súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 07.08.2023, kedy navrhla výsluch svedkov uviedla, že dôvodom ich výsluch je objektivizovanie výšky, resp. dôvodnosti priznania nemajetkovej ujmy. Súd už v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že výška nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu, teda nie je predmetom dokazovania, pričom dôvodnosť priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch je daná už samotným vedeným trestného stíhania, ktoré bolo nezákonné a skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, a v tejto súvislosti poukázal na judikatúru najvyšších súdnych autorít. Aj z tohto dôvodu možno konštatovať, že predlžovanie a odročovanie konania za účelom výsluchu navrhovaných svedkov nie je účelné, ani hospodárne.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal ich v plnom rozsahu žalobcovi ako úspešnej strane v konaní. V súvislosti s náhradou trov konania súd vychádzal zo skutočností, že hoci j žalobca nebol plne úspešný v časti priznania nemajetkovej ujmy, z hľadiska rozhodovania o trovách konania sa tento prípad vyznačuje určitými špecifikami. Pokiaľ majetkovú škodu možno vyčíslit' a objektivizovať, v prípade nemajetkovej ujmy náhrada slúži na primerané odškodnenie zásahu do objektívne nemerateľných hodnôt, a preto určenie jej výšky spočíva na úvahe súdu. V takomto prípade strany sporu nevedia ovplyvniť výsledok priznanej výšky, a teda aj keď súd nevyhoví žalobe v celom rozsahu uplatnenej nemajetkovej ujmy, nemožno to považovať ani len za čiastočný neúspech. Vzhľadom na tieto skutočnosti, súd priznal žalobcovi ako plne úspešnej strane v konaní náhradu trov konania v rozsahu 100% z celkovej priznanej sumy (majetková škoda + nemajetková ujma).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa doručenia, na Okresný súd Lučenec.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že,

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.